

Próby zbliżenia czesko-polskiego: Prof Adolf Czerny, wybitny czeski literat.

studjuje w Paryżu w Sorbonie i College de France. Następnego roku przybywa do Lwowa, gdzie redaguje feljetony w „Gazecie Narodowej”. Tu zapisuje się równocześnie na uniwersytet, a w roku 1877. składa egzamin, poczem otrzymuje posadę nauczyciela w gimnazjum we Lwowie. W roku 1885. otrzymuje tytuł doktora filozofii na Uniw. Jagiellońskim w Krakowie. Jako już znany uczonec w roku 1888. zostaje członkiem korespondentem Akademii Umiejętności w Krakowie, a w roku 1890. habilituje się na docenta literatury polskiej w Uniw. Jagiellońskim. Na dalsze studia nad literaturą polską i ruską wyjeżdża do Berlina, Poznania i Warszawy. Po powrocie w rok później zostaje zastępcą prof. St. Tarnowskiego, a w roku 1894. zostaje nadzwyczajnym profesorem literatury polskiej. Katedrę literatury ruskiej i polskiej otrzymuje Tretiak w r. 1898.

Z powodu przekroczenia wieku w roku 1911. ustępuje z uniwersytetu i od tego czasu pracuje tylko w Akademii Umiejętności, jako członek czynny Wydziału filozoficznego.

Ś. p. Tretiak pozostawił po sobie niezwykle wielką spuściznę literacko-naukową. Wśród licznych dzieł wydanych przeważnie przez Akademię Umie-

Dookoła światowej sensacji: Królowa belgijska ze swym orszakiem zwiedza grobowiec Faraona Tutankhamona.

jętności zasługują na uwagę: „Bohdan Zaleski” 3 tomy, „Piotr Skarga w dziejach i literaturze Unii brzeskiej”, „Adam Mickiewicz w świetle nowych źródeł”, „Wojna Chocimska”, dalej dzieła o Krasieńskim, pomnikowe dzieło o Słowackim, o zabytkach poezji polskiej z końca 16-go i początku 17-go wieku. W roku 1920. napisał Tretiak dzieło p. t. „Finis Poloniae historycznej legendy maciejowickiej”. Dzieło to dotąd jeszcze nie zostało wydane.

Jaworzyna będzie przyznana Polsce.

Toczący się od tak dawna spór o Jaworzynę spiską został wreszcie pomyślnie załatwiony. Zawiadomił o tem czeski min. spraw zagranicznych, dr. Benesz na posiedzeniu Senatu. W ciągu kilku dni ma być ogłoszone w Paryżu rozstrzygnięcie zatargu pomiędzy Polską a Czechami, a zawiera ono odrzucenie protestu dr. Benesza przeciw uchwale Komisji delimitacyjnej. W ten sposób trzy czwarte Jaworzyny przechodzi do Polski.

Ponieważ nawet ci, co w Tatrach bywają, nie wiedzą dobrze, gdzie ona leży i jak wygląda, nie od rzeczy będzie przedstawić ją w krótkim opisie. Jaworzyna spiska jest bezpośrednią sąsiadką Morskiego Oka, leży zatem u północnego podnóża Tatr. Żabie szczyty od wschodniej strony tego jeziora, a poniżej potok Białka, biegnący na znacznej przestrzeni tuż obok znanego turystom gościńca zakopiańskiego, rozgraniczają polskie Tatry i Podhale od obszaru Jaworzyny; wszyscy zatem wychodzący do Morskiego Oka bezpośrednio się o nią ocierają, choć zwykle o tem wcale nie wiedzą. Jaworzyna jest magnacką fortuną pruskiego księcia Hohenlohego, a głównem jej bogactwem są olbrzymie lasy. Nabył ją obecny właściciel od węg. rodu bar. Horwathów-Palocsayów w celach myśliwskich. Znaczną przestrzeń swych lasów za-

mienił on na zwierzyńiec, ujęty w wysokie żerdkowe ogrodzenie, widne dobrze ze wspomnianego gościńca. Na przestrzeni tej ograniczony został ruch turystyczny dla zachowania spokoju, potrzebnego dla hodowania tu zwierząt rodzimych, jak kozice, dziki, jelenie, a nawet egzotycznych, jak amerykańskie bawoły i kaukazkie koziorożce.

Do bardzo odległych stąd wiosek i miasteczek spiskich, należących do Czech, wiedzie z Jaworzyny tylko jedna uciążliwa droga, przez przełęcz Żarską, śniegami przez większą część roku zawaloną. Komunikacyjny więc związek tej miejscowości z Czechami jest bardzo luźny, kosztowny i uciążliwy. Natomiast związek Jaworzyny z Polską nawet laika uderza w oczy, jej zaś przynależność do państwa czeskiego jest rażącym pogwałceniem wszelkich praw przyrody. Jest także pogwałceniem praw historycznych, bo Jaworzyna dwukrotnie do Polski należała, a jest także pogwałceniem i praw etnograficznych, bo Jaworzyna znajduje się na polskim obszarze językowym i polską ma ludność. To też decyzję mocarstw Koalicji, przyznającą nam choć w części ten obszar tatrzański, opinia polska przyjmie jako zadośćuczynienie naszym słusznym prawom.

Próby zbliżenia czesko-polskiego.

W murach swych gości Kraków wybitnego czeskiego literata i poetę, prof. Adolfa Czernego, który przybył do naszego miasta celem wygłoszenia cyklu wykładów z zakresu współczesnej literatury czeskiej.

Prof. Czerny od szeregu lat dał się poznać, jako prawdziwy przyjaciel Polaków i jeden z głównych propagatorów idei zbliżenia czesko-polskiego. Jest on doskonałym znawcą naszej literatury, na język czeski przełożył cały szereg utworów pisarzy polskich obecnej doby, był lektorem języka

Oddział kawalerii litewskiej na ulicach miasta.

Najazd litewski na Kłajpedę.

„Komitet rewolucyjny” podczas przeglądu wojsk litewskich.